

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים י"ד בטבת, תשפ"א
29 בדצמבר, 2020
434/2020

פניות לוועדות להפסקת היריון¹ בשנת 2019 Applications for Pregnancy Termination in 2019

- בשנת 2019 נרשמו 17,688 פניות של נשים לוועדות להפסקת היריון. 99.4% מהן אושרו על ידי הוועדות. שיעור הפניות לוועדות להפסקת היריון ב-2019 היה 8.4 ל-1,000 נשים (בגילים 15-49).
- שיעורי הפניות לוועדות להפסקת היריון של הנשים המוסלמיות (6.2 ל-1,000 נשים) והדרוזיות (5.6) נמוכים מאלו של היהודיות (8.9) ושל הנוצריות הערביות (8.4). השיעורים של הנוצריות האחרות (שאינן ערביות) והנשים ללא סיווג דת הם הגבוהים ביותר (10.0).
- ב-8.9 מתוך כל 100 הריונות ידועים² הייתה פנייה לוועדה להפסקת היריון. יחס זה נמצא במגמת ירידה משנת 1988 (15.2).
- 7.9% מהפניות הן של נערות עד גיל 19.
- 48.1% מהפניות הן של נשים נשואות, 41.8% של רווקות, 9.9% של גרושות ו-0.3% של אלמנות.
- רובן המכריע (86.5%) של הפניות להפסקות היריון נעשה בשליש הראשון של ההיריון (עד לשבוע ה-12), 11.9% - בשליש השני (שבועות 13-23) ו-1.6% - בשליש האחרון (משבוע 24 ואילך).
- סעיף החוק השכיח לאישור הפסקות היריון הוא היריון מחוץ לנישואין (51.5% מהפניות). 19.6% מהפניות נתמכות בסעיף "סיכון למום גופני או נפשי בעובר".
- 29.5% מהפניות לוועדות להפסקת היריון היו של נשים שפנו בעבר לוועדה לשם הפסקת היריון.
- בהשוואה למדינות אחרות בעולם, יחס הפניות לוועדות להפסקת היריון ל-100 לידות חי נמוך בישראל (9.9), ומשקף, בין היתר, את הפריור הגבוה יחסית בישראל. לשם השוואה, הממוצע במדינות אירופה החברות ב-OECD עמד על 18.3 ב-2017.

הנתונים להלן מבוססים על טופסי בקשה לאישור הפסקת היריון שמגיעים ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה מהוועדות לאישור הפסקות היריון. הטפסים כוללים: פרטים אישיים של הפונה, פרטים דמוגרפיים חברתיים, פרטים על הריונות

¹ הפניות נעשו על פי חוק העונשין (הפסקת היריון) 1977. כל הנתונים המופיעים בהודעה מבוססים על הפסקות היריון חוקיות.

² הריונות ידועים כוללים לידות חי ופניות לוועדות להפסקת היריון. המדד של יחס הפניות לוועדות להפסקת היריון מתוך 100 הריונות ידועים משלים את המדד של שיעור הפניות להפסקות היריון, שמשמעותו מספר הפניות מתוך אוכלוסיית הנשים בגיל הפריור 15-49.

קודמים, מספר ילדים, פרטים רפואיים, החלטת הוועדה, סעיף החוק במקרה שהבקשה אושרה וממצאים פתולוגיים או מחלות גנטיות, אם נמצאו בבדיקות. כמו כן, הטפסים כוללים את ספח אישור ביצוע הפסקת ההיריון.

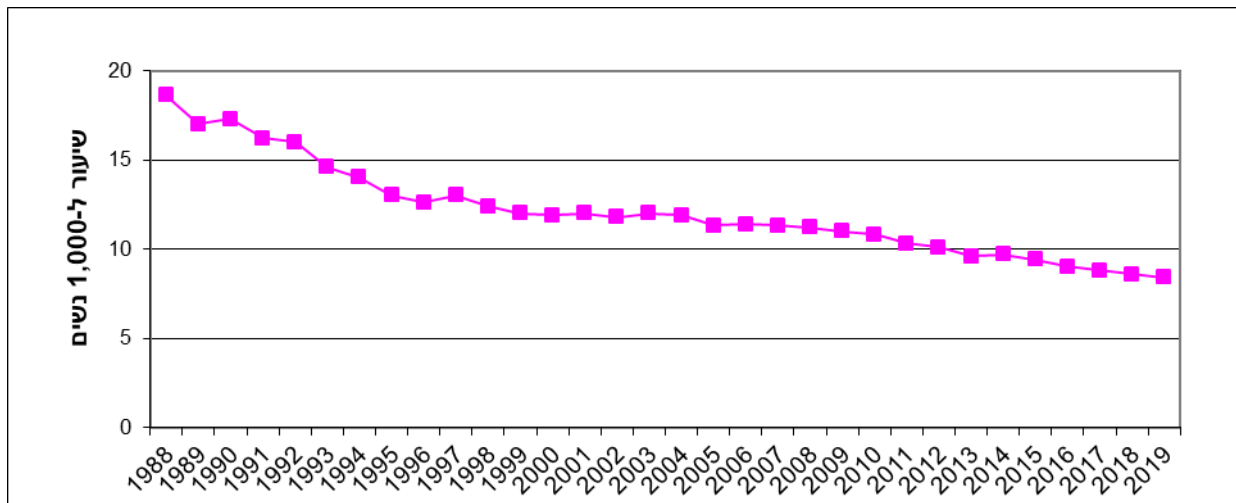
פניות לוועדות להפסקת ההיריון

בשנת 2019 נרשמו 17,688 פניות. שיעור הפניות היה 8.4 ל-1,000 נשים. נתונים אלו ממשיכים את מגמת הירידה בשיעור הפניות לוועדות להפסקת ההיריון הנצפית מסוף שנות ה-80 של המאה הקודמת. כמעט כל הפניות (99.4%) אושרו על ידי הוועדות.

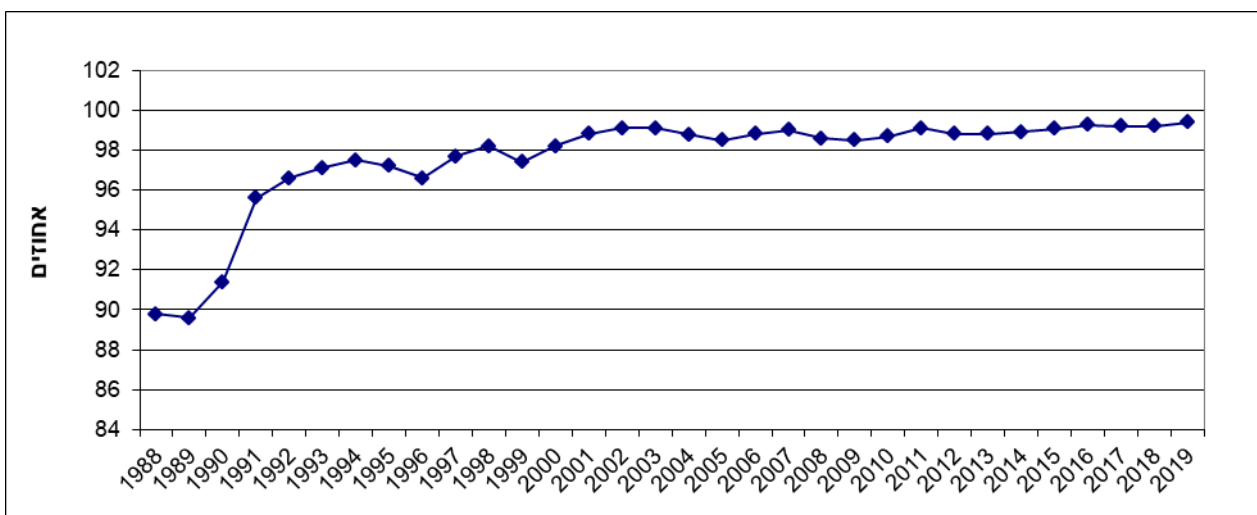
אחוז האישורים לביצוע הפסקות ההיריון מתוך סך הפניות עלה מ-90% בסוף שנות ה-80 ליותר מ-99% בשנים האחרונות.

לפי נתוני משרד הבריאות, בשנת 2019 ב-93.1% מהאישורים בוצעה הפסקת ההיריון.

תרשים 1 - שיעור הפניות לוועדות להפסקת ההיריון, 2019-1988

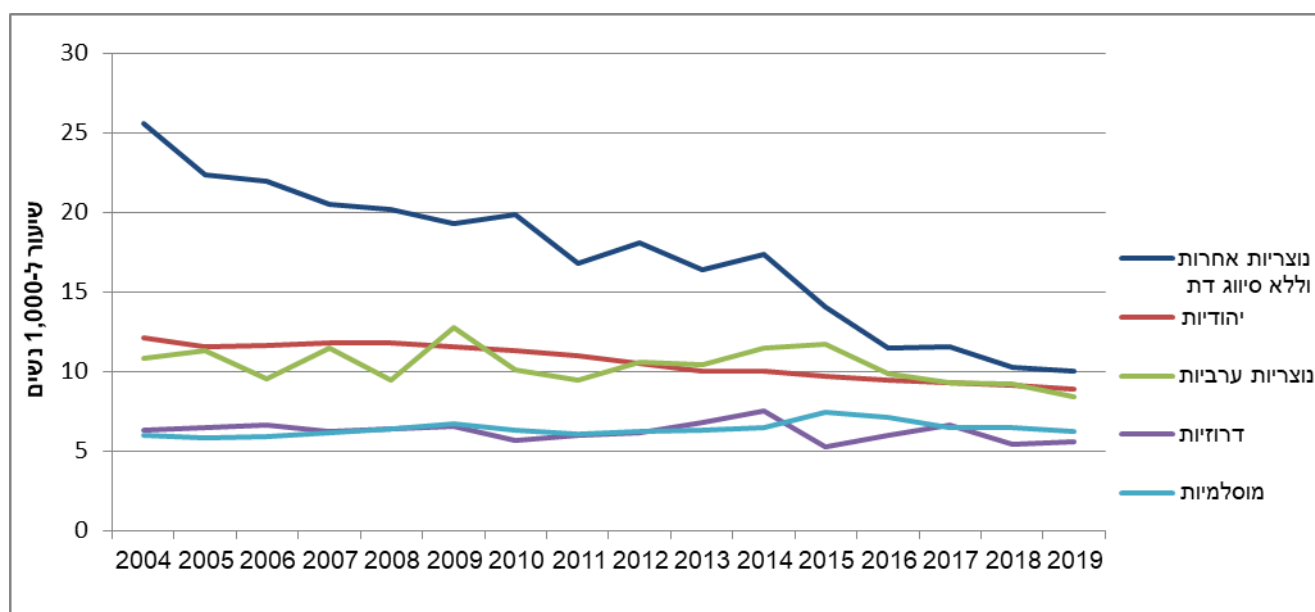
תרשים 2 - אחוז האישורים לביצוע הפסקות ההיריון מן כל הפניות 2019-1988

שיעורי הפסקות ההיריון לפי דת וגיל

שיעורי הפניות נבדלים לפי דת הפונה. בשנת 2019, כמו בשנים קודמות, שיעורי הפניות של נוצריות אחרות (שאינן ערביות) ושל נשים ללא סיווג דת היו הגבוהים ביותר (10.0 ל-1,000 נשים בגילים 15-49), ולאחריהם השיעורים של היהודיות (8.9) והנוצריות הערביות (8.4). השיעורים הנמוכים ביותר היו של המוסלמיות (6.2) והדרוזיות (5.6). משנת 2006 שיעורי הפניות בקרב היהודיות נמצאים במגמת ירידה. בקרב המוסלמיות שיעורי הפניות היו במגמת עלייה מתונה עד שנת 2015, ומשנת 2016 הם החלו לרדת. בקרב נשים ללא סיווג דת ונוצריות שאינן ערביות חלה ירידה משמעותית לאורך השנים. בקרב הנוצריות הערביות הייתה תנודתיות בשיעורים אך משנת 2016 החלה ירידה קלה.

תרשים 3 - שיעורי הפניות לוועדות להפסקת הריון לפי דת, 2004-2019

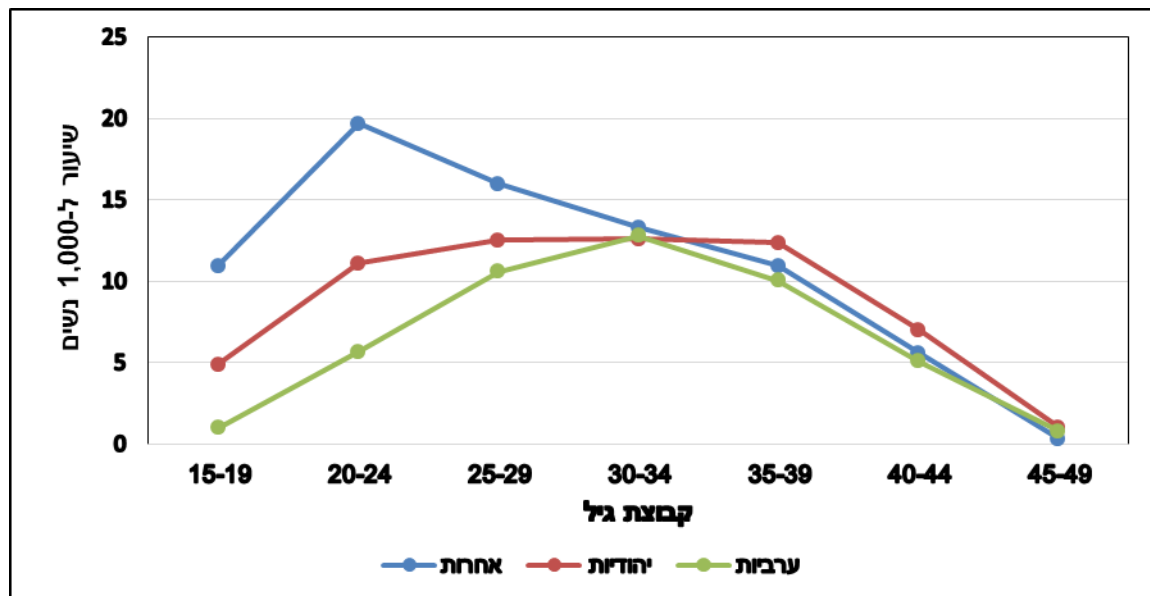

בשנת 2019, 47% מהפניות היו של נשים מתחת לגיל 30, ו-11.8% - של נשים בגיל 40 ומעלה. 41.2% מהפניות היו של נשים בגילים 30-39.

7.9% מהפניות (1,398) היו של נערות עד גיל 19. באחוז זה חלה ירידה במהלך העשור האחרון, מ-14.3% בשנת 2006. אחוז הפניות של נערות עד גיל 19, שונה לפי קבוצת האוכלוסייה של הפונה. אחוז הפניות הגבוה ביותר נמצא בקרב נערות אחרות (נוצריות לא ערביות ונשים ללא סיווג דת) - 11.8%, לאחריו אחוז הפניות של נערות יהודיות - 8.6%, ואילו אחוז הפניות של נערות ערביות נמוך בהרבה - 3.3%.

ההבדלים המשמעותיים בשיעורים בין קבוצות האוכלוסייה השונות הם בקבוצות הגיל הנמוכות יותר - 15-29. לאחר מכן הפערים מצטמצמים.

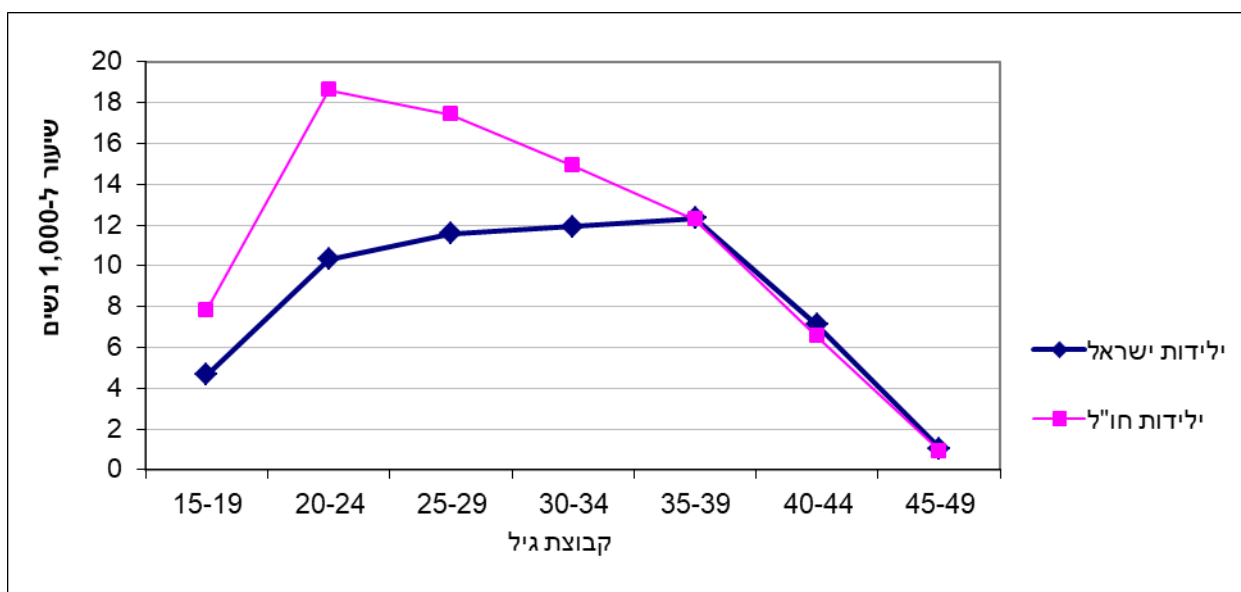
תרשים 4 - שיעורי הפניות לוועדות להפסקת הריון לפי גיל וקבוצת אוכלוסייה, 2019

שיעורי הפסקות הריון לפי יבשת לידה

ב-2019, כמו גם בשנים קודמות, שיעור הפניות לוועדות להפסקת הריון בקרב נשים יהודיות ילידות חו"ל, היה גבוה מהשיעור בקרב נשים יהודיות ילידות הארץ (10.7 ל-1,000 נשים בגיל 15-49 לעומת 8.5, בהתאמה). השיעורים של ילידות חו"ל גבוהים מהשיעורים של ילידות הארץ בכל קבוצות הגיל עד גיל 34. בקבוצת הגיל 15-24 השיעורים גבוהים כמעט פי 2 בקרב ילידות חו"ל לעומת ילידות הארץ. בגילי 40 ומעלה השיעורים של ילידות הארץ גבוהים מעט משל ילידות חו"ל.

תרשים 5 - שיעורי פניות לוועדות להפסקת הריון בקרב נשים יהודיות ילידות הארץ וילידות חו"ל, לפי גיל, 2019

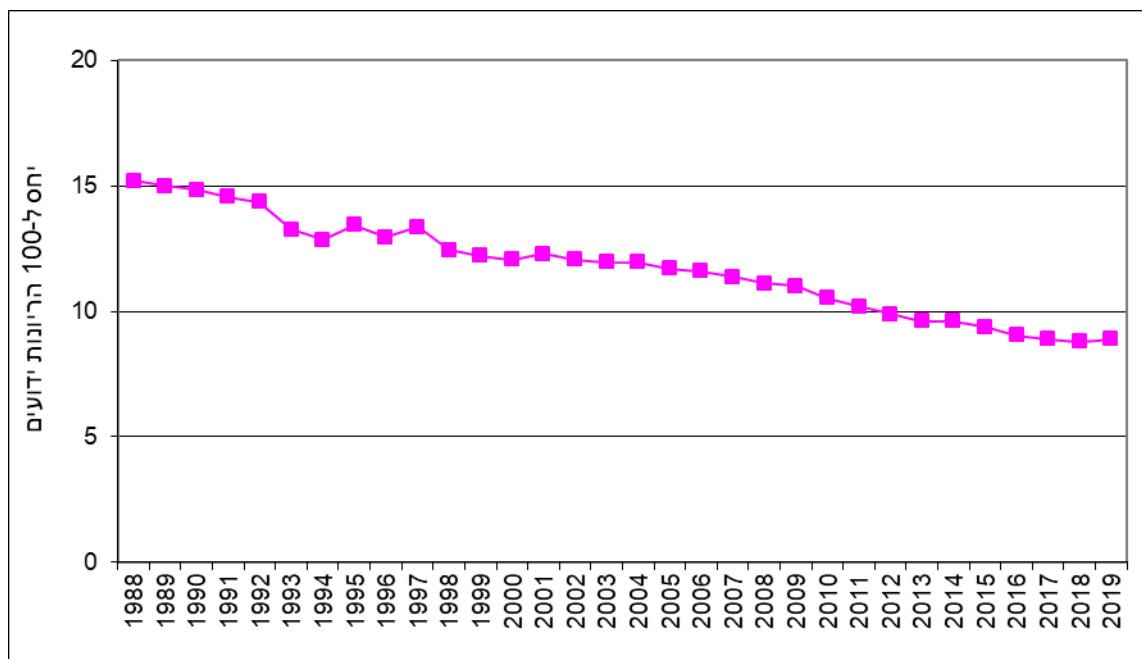

שיעור הפניות של נשים שעלו מבריה"מ (לשעבר) משנת 1990, גבוה יותר מהשיעור של כלל האוכלוסייה (9.4 ל-1,000 נשים לעומת 8.4, בהתאמה). עם זאת, קיימת ירידה חדה בשיעור זה מ-21.5 בשנת 2000. שיעור הפניות של עולות מאתיופיה הוא הגבוה ביותר, ועמד בשנת 2019 על 25.9 פניות ל-1,000 נשים בגיל 15-49. גם בשיעור זה יש מגמת ירידה מ-38.4 בשנת 2000. שיעור הפניות של ילידות ישראל ממוצא אתיופי (שאביהן יליד אתיופיה) היה 27.2 פניות ל-1,000 נשים בשנת 2019.

יחס פניות לוועדות להפסקת הריון ל-100 הריונות ידועים³

היחס של מספר הפניות לוועדות להפסקת הריון ל-100 הריונות ידועים עמד על 8.9 בשנת 2019. המשמעות של מדד זה היא שמכל 100 הריונות ידועים, 8.9 מסתיימים בהפסקת הריון יזומה. יחס זה נמצא במגמת ירידה, מ-15.2 בשנת 1988. בשנים האחרונות הירידה התמתנה, וב-2019 היחס אף מעט גבוה מזה שהיה ב-2018 (8.8). היחס הגבוה ביותר נמצא בקרב נערות עד גיל 19 (34.6). בקרב נשים בגיל 40 ומעלה היחס גבוה יחסית (17.6), ובגילים 25-34 היחס הוא הנמוך ביותר ועומד על 6.7.

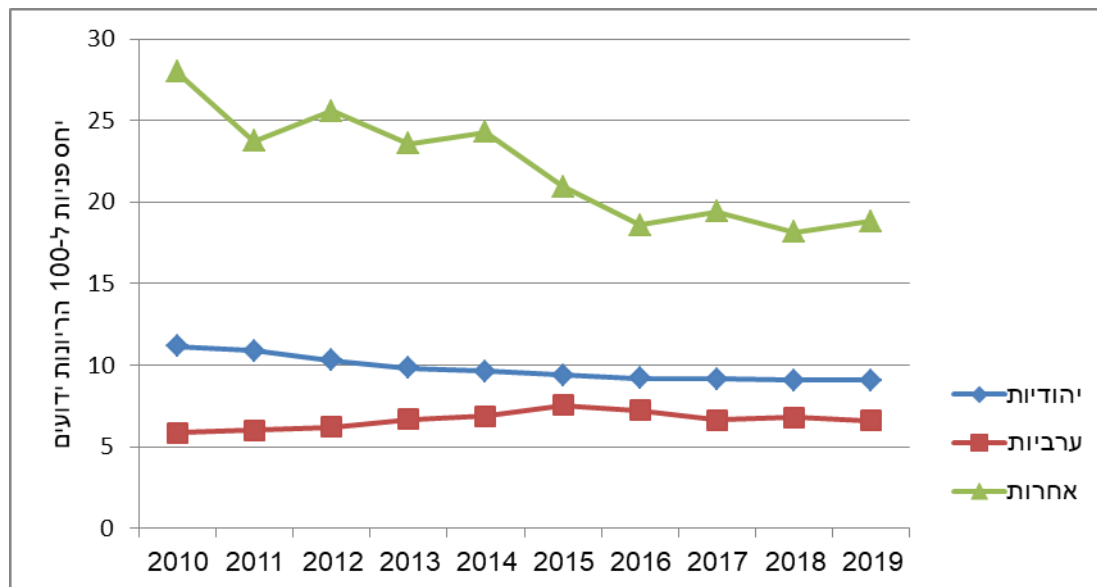
תרשים 6 - יחס הפניות לוועדות להפסקת הריון ל-100 הריונות ידועים, 1988-2019

יחס הפניות בקרב נשים יהודיות גדול פי 1.4 לעומת היחס בקרב נשים ערביות (9.1 לעומת 6.6, בהתאמה). היחס בקרב אחרות (נוצריות שאינן ערביות ונשים ללא סיווג דת) הוא הגבוה ביותר (18.8). בתרשים הבא אפשר לראות שהיחס ל-100 הריונות ידועים בקרב נשים יהודיות ירד בצורה הדרגתית, מ-11.2 ב-2010 ל-9.1 ב-2019. בקרב האחרות הירידה חדה יותר, מ-28.0 ל-18.8. בקרב ערביות הייתה עלייה ביחס זה עד שנת 2015, ומשנת 2016 היחס ירד מעט והתייצב בשנים האחרונות על 6.6-6.8 ל-100 הריונות ידועים.

³ הריונות ידועים כוללים לידות חי ופניות לוועדות להפסקת הריון.

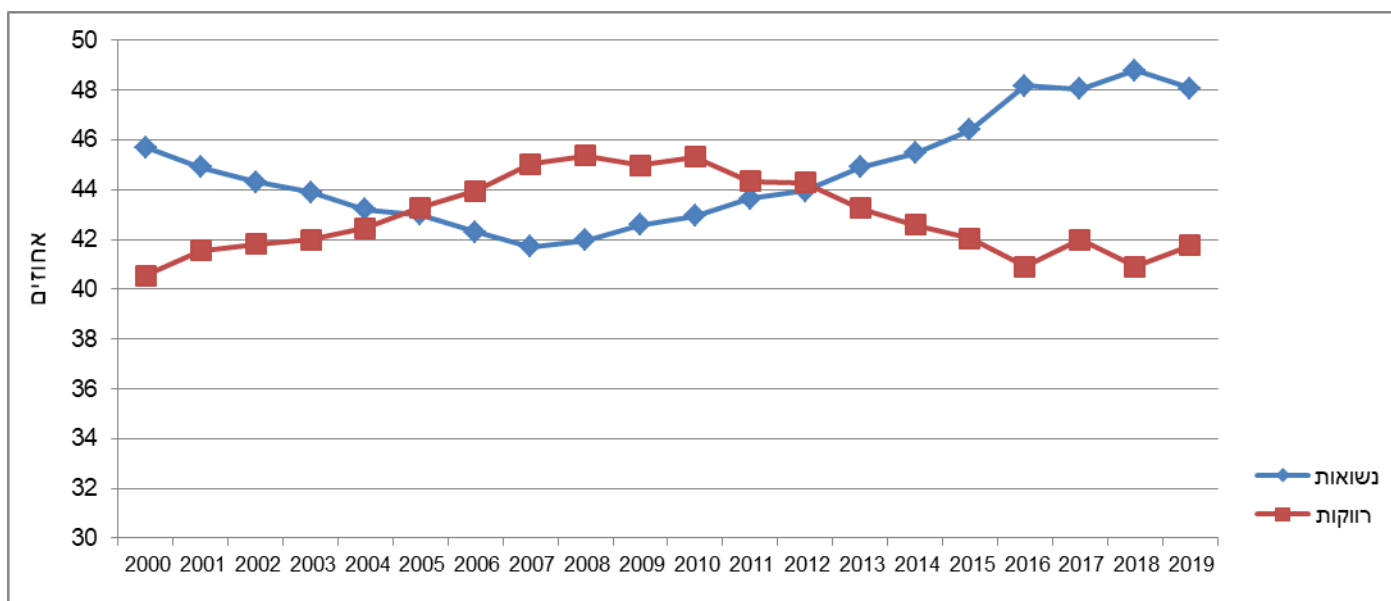
תרשים 7 - יחס פניות ל-100 הריונות ידועים לפי קבוצת אוכלוסייה, 2010-2019

הפסקות היריון לפי מצב משפחתי

בשנת 2019, 48.1% מהפניות היו של נשים נשואות, 41.8% של נשים רווקות, 9.9% של גרושות ו-0.3% של אלמנות. משנת 2000 עד 2008 עלה חלקן של הנשים הרווקות מכלל הפונות לוועדות (מ-40.6% ל-45.4%, בהתאמה), ומ-2008 הוא החל לרדת, אם כי בשנת 2019 חלה שוב עלייה קלה. אחוז הנשואות מכלל הפונות לוועדות ירד בהדרגתיות משנת 2000 ועד שנת 2007 (מ-45.7% ל-41.7%, בהתאמה). החל מ-2008 אחוז הנשואות החל לעלות בהדרגתיות, והגיע כאמור ל-48.1% מכלל הפניות. גם כאן ניתן לראות שינוי קטן במגמה בשנת 2019 – ירידה קטנה לעומת 2018.

תרשים 8 - אחוז הנשים הנשואות והרווקות שפנו לוועדות להפסקת היריון, 2000-2019

הפסקות היריון לפי שבוע היריון

בשנת 2019, רובן המכריע (86.5%) של הפניות להפסקות היריון נעשה בשליש הראשון של ההיריון (עד לשבוע ה-12), 11.9% - בשליש השני (שבועות 13-23) ו-1.6% - בשליש האחרון (משבוע 24 ואילך). בקרב נשים מוסלמיות אחוז הפניות בשליש השני והשלישי של ההיריון גדול מעט מזה שבקרב נשים יהודיות (15.1% לעומת 13.4%, בהתאמה). כפי שנראה בהמשך, נתון זה מתקשר לסעיף החוק שעל בסיסו ניתן האישור להפסקת היריון: הסעיף "היריון מחוץ לנישואין" הוא השכיח ביותר בקרב יהודיות, והוא שכיח כמעט פי 2 יותר מאשר בקרב ערביות. בקרב ערביות, סעיף החוק השכיח ביותר הוא "סיכון לבריאות האישה" שנמצא בשכיחות של פי 3 לעומת יהודיות. את הסעיף "היריון מחוץ לנישואין", הגיוני למצוא בתחילת ההיריון, לעומתו את הסעיף "סיכון לבריאות האישה" סביר למצוא גם בשלבים מאוחרים יותר של ההיריון.

אחוז הפניות של נשים יהודיות בשליש השני והשלישי של ההיריון עלה מ-8.3% בשנת 2000 ל-13.4% בשנת 2019 (אם כי בשנת 2019 חלה ירידה קטנה לעומת שנת 2018). לעומת זאת, אחוז הפניות של נשים מוסלמיות בשליש השני והשלישי של ההיריון ירד מ-21.1% בשנת 2000, ל-15.1% בשנת 2019.

הפסקות היריון קודמות

70.5% מהפניות לוועדות להפסקת היריון בשנת 2019 היו של נשים שלא פנו לוועדות בעבר. 20.7% מהפניות היו של נשים שפנו פעם אחת. כ-8.8% מהפניות היו של נשים שפנו פעמיים או יותר. התפלגות זו יציבה לאורך השנים.

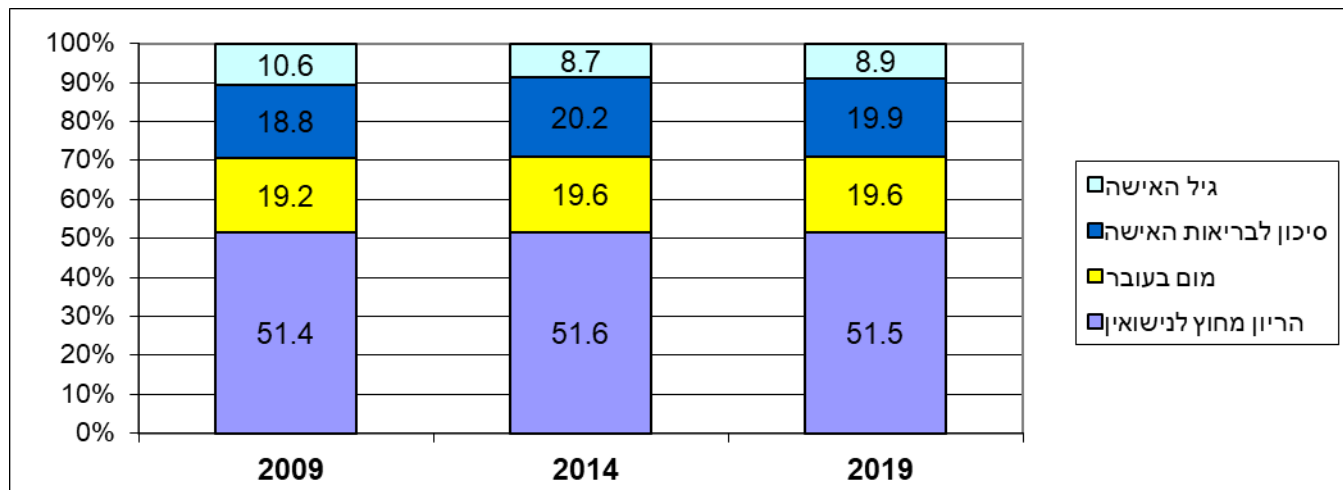
סעיפי החוק לאישור

הפסקות היריון בישראל מאושרות בהתאם לאחד מסעיפי החוק האלה:

- א. האישה היא מתחת לגיל הנישואין המינימלי (18) או שמלאו לה 40 שנה ויותר.
- ב. ההיריון נובע מיחסים אסורים לפי החוק הפלילי, מגילוי עריות או שלא מנישואין.
- ג. הילד עלול להיות בעל מום גופני או נפשי.
- ד. המשך ההיריון עלול לסכן את חיי האישה או לגרום לה נזק גופני או נפשי.

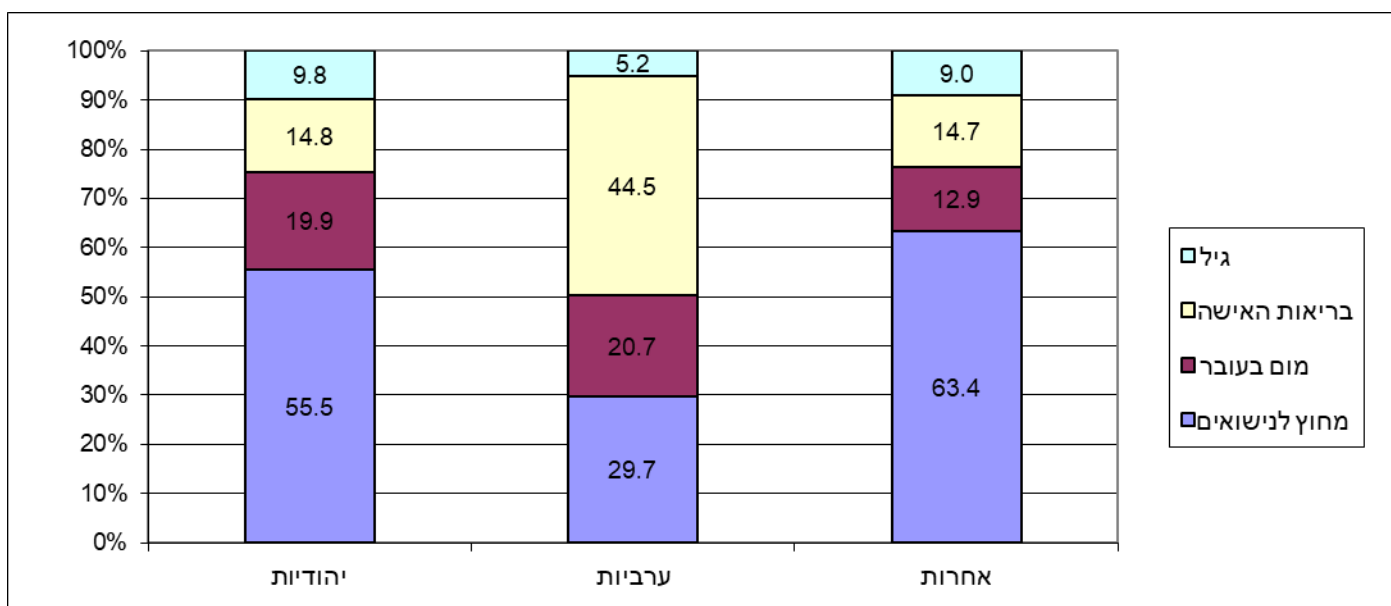
סעיף החוק השכיח ביותר לאישור ביצוע הפסקת היריון הוא "היריון מחוץ למסגרת הנישואין" – 51.5% מהפניות. הסעיפים הבאים בשכיחותם הם "סיכון לבריאות האישה" (19.9%) ו"סיכון למום גופני או נפשי בעובר" (19.6%). שכיחות הסעיף "סיכון למום גופני או נפשי בעובר" נמצאת במגמת עלייה מ-14.7% בשנת 2000, לכ-19%-20% מהאישורים בשנים האחרונות.

תרשים 9 - אישורים להפסקות היריון לפי סעיף החוק, אחוזים, בשנים 2009, 2014 ו-2019

שכיחות הסעיף "היריון מחוץ לנישואין" בקרב יהודיות (55.5%) הייתה כמעט פי 2 לעומת ערביות (29.7%). בקרב אחרות סעיף זה שכיח אף יותר (63.4%). בקרב ערביות, סעיף החוק השכיח ביותר לאישור ביצוע הפסקת היריון הוא הסעיף "סיכון לבריאות האישה" (44.5% מהפניות), שכיחות של פי 3 לעומת יהודיות (14.8%). בקרב אחרות שכיחות סעיף זה כמעט זהה לזו של היהודיות (14.7%).

תרשים 10 - אישורים להפסקות היריון לפי סעיפי החוק, לפי קבוצת אוכלוסייה, 2019

ככל שגיל ההיריון מתקדם יותר, אחוז האישורים הנתמכים בסעיף "סיכון למום בעובר" גדול יותר. עד שבוע 12, רק 11.5% מהאישורים נתמכים בסעיף "סיכון למום בעובר" ואילו מרבית האישורים נתמכים בסעיף היריון מחוץ לנישואין. בשליש השני להיריון (שבועות 13-23) 69.0% נתמכים בסעיף סיכון למום בעובר, ובשליש השלישי (שבוע 24 ואילך) 93.1% נתמכים בסעיף זה.

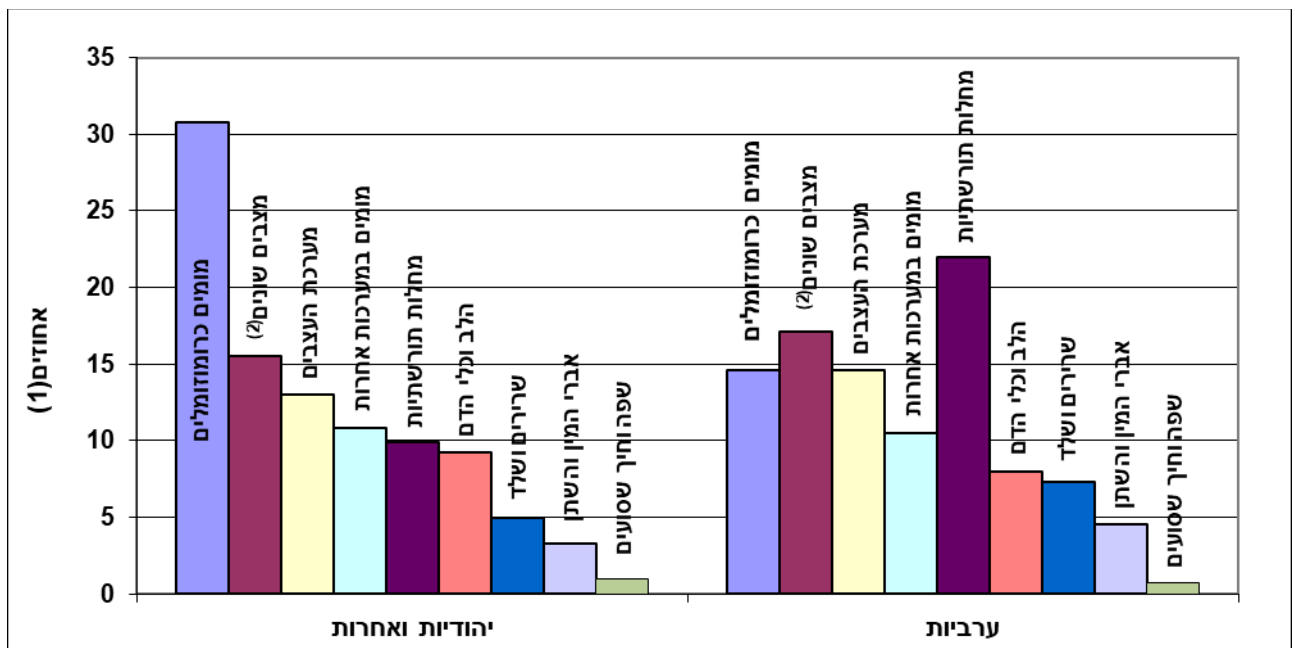
הפסקות היריון על רקע מומים

בשנת 2019 אושרו 3,425 פניות של נשים לוועדות להפסקת היריון על רקע של סיכון למום בעובר. רק ב-1,835 מקרים (53.6%) הייתה אבחנה של מומים או מצבי טרום-לידה שיכולים לגרום לפגיעה בעובר בוודאות או בסבירות גבוהה.⁴

ב-32.5% מהמקרים שאושרו על רקע של סיכון למום בעובר, הסיבה הייתה שימוש בתרופות העלולות לסכן את העובר בזמן ההיריון.

חלקן היחסי של הפסקות ההיריון בגין הסעיף "סיכון למום גופני או נפשי בעובר" מעט יותר גדול בקרב נשים ערביות מאשר בקרב יהודיות ואחרות (20.7% ו-19.3%, בהתאמה). בתוך הסעיף "סיכון למום גופני או נפשי בעובר", אחוז המקרים שבהם הייתה אבחנה של מומים או מצבים טרום-לידתיים בוודאות או בסבירות גבוהה בקרב היהודיות והאחרות הוא 55.3% (1,511 מקרים), ובקרב הערביות - 46% (285 מקרים). בעשור האחרון חלה מגמת עלייה באחוז זה הן בקרב היהודיות ואחרות (מ-39% בשנת 2009) הן בקרב הערביות (מ-39.6% בשנת 2009). בקרב ערביות, 14.6% מהאישורים הם בשל מומים במערכת העצבים ו-14.6% - בשל מומים כרומוזומליים. לעומתן, בקרב היהודיות והאחרות 13.0% מהאישורים הם בשל מומים במערכת העצבים ו-30.8% - בשל מומים כרומוזומליים. בקרב הערביות אחוז האישורים הניתנים בגלל מחלות תורשתיות גדול משמעותית מזה שבקרב היהודיות ואחרות (22.1% לעומת 10.0%, בהתאמה).

תרשים 11 - סבירות למום אצל העובר לפי קבוצת אוכלוסייה ומערכות אנטומיות, 2019

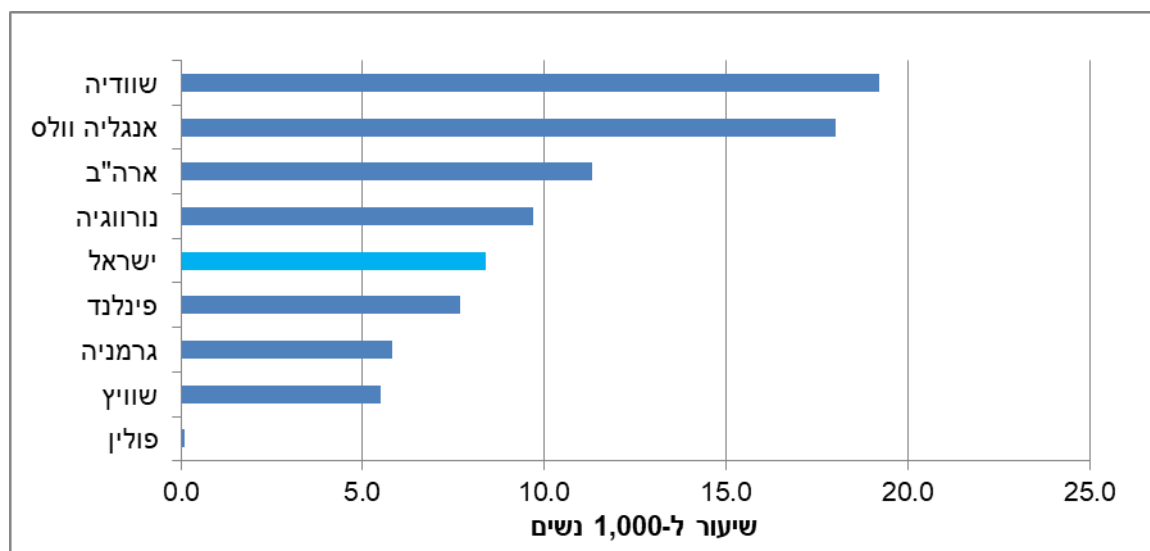

- (1) האחוזים הם מתוך כל המקרים שבהם הייתה אבחנה מאושרת של מומים או מצבים פתולוגיים בוודאות או בסבירות גבוהה.
 (2) מצבים שונים הם מצבים בעובר או בהיריון, שעלולים לפגוע בעובר (למשל מיעוט מי שפיר, היפרדות שלייה, בצקת בעובר ועוד).

⁴ אבחנה ודאית או בסבירות גבוהה של מומים מולדים בעובר, מחלות תורשתיות או מצבים בהיריון שיכולים לגרום לפגיעה בעובר.

שיעור הפניות לוועדות להפסקות היריון בישראל (8.4 ל-1,000 נשים בגילים 15-49 בשנת 2019) נמצא ברמת ביניים בהשוואה למדינות מפותחות אחרות. לדוגמה שיעורים גבוהים יותר קיימים בשוודיה (19.2), באנגליה ווילס (18.0) ובארה"ב (11.3). לעומת זאת, שיעורים נמוכים יותר קיימים בפינלנד (7.7), בגרמניה (5.8) בשווייץ (5.5) ובפולין (0.1) שבה חוקי ההפלות הם מהנוקשים באירופה (הנתונים נכונים לשנים 2018-2019).

תרשים 12 - שיעור הפניות להפסקות היריון ל-1,000 נשים בגילים 15-49, * 2018-2019

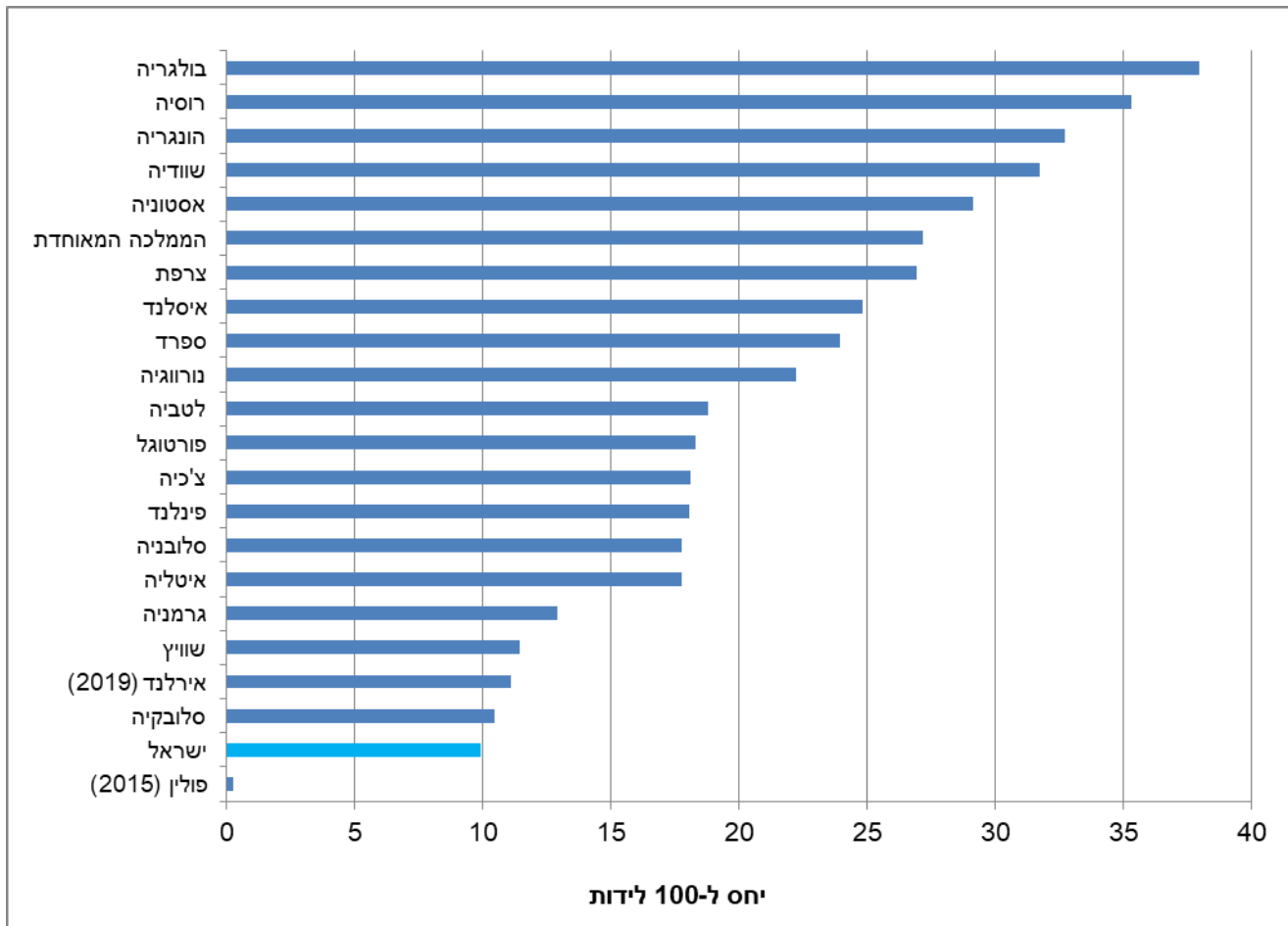
מבוסס על אתרים מהמדינות השונות.

* באנגליה ווילס ובארה"ב - השיעורים הם לנשים בגילים 15-44.

יחס הפסקות היריון (ביצועים) ל-100 לידות חי נמוך בישראל (9.9 בשנת 2018)⁵ בהשוואה למדינות אחרות, ומשקף (בנוסף לעניין החוקי) את הפריון הגבוה יחסית בישראל שנובע, בין היתר, מסיבות תרבותיות וכלכליות. לדוגמה היחס בגרמניה - 12.9, בפינלנד - 18.1, בארה"ב - 18.9, באיסלנד - 24.8, וברוסיה - 35.3. בפולין היחס נמוך במיוחד - 0.3. ממוצע מדינות אירופה החברות ב-OECD היה 18.3 ב-2017.

⁵ הנתון של ישראל מתייחס לביצועים של הפסקות היריון (בשונה ממספר הפניות לוועדה אליו התייחסנו לאורך ההודעה), ומבוסס על נתוני משרד הבריאות.

תרשים 13 - יחס הפסקות היריון ל-100 לידות חי במדינות אירופה החברות ב-OECD, 2016-2018

מקור: [European Health Information Gateway](https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&plugin=1)

* באירלנד – נתון מחושב. החל משנת 2019 החוק מתיר הפסקות היריון באירלנד במקרים שבהם קיים סיכון לבריאות האם, או במקרים שבהם קיים מום בעובר שלא מאפשר את המשך חייו לאחר הלידה. בעבר היו ההפלות שם אסורות על פי חוק. לאחר השינוי, יחס הפסקות היריון קפץ מ-0.05 ל-100 לידות חי ב-2018, ל-11.1 ב-2019.